

**Tervise- ja tööministri 20. detsembri 2018. a määruse nr 72 „Kiirabi ja meditsiinilise
kaugkonsultatsiooni teenuse eest tasumise tingimused ja kord” ja sotsiaalministri 19.
jaanuari 2007. a määruse nr 9 „Kindlustatud isikult tasu maksmise kohustuse
Tervisekassa poolt ülevõtmise kord ja tervishoiuteenuse osutajatele makstava tasu
arvutamise metoodika“ muutmise määruse eelnõu seletuskiri**

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Tervise- ja tööministri 20. detsembri 2018. a määruse nr 72 „Kiirabi ja meditsiinilise
kaugkonsultatsiooni teenuse eest tasumise tingimused ja kord” (edaspidi *määrus nr 1*)
muudatused on kehtestatud meretöö seaduse § 32 lõike 8 ja tervishoiuteenuste korraldamise
seaduse § 19 lõike 2 alusel. Eelnõu eesmärgiks on täpsustada veoteenuste rahastamise
põhimõtteid seoses Politsei- ja Piirivalveametiga (edaspidi *PPA*) valduses oleva kopteriga
kiirabilendude teostamisega ning sätestada täiendav tasu kohustusliku vastutuskindlustuslepingu
tekkiva kulu katmiseks.

Sotsiaalministri 19. jaanuari 2007. a määruse nr 9 „Kindlustatud isikult tasu maksmise kohustuse
Tervisekassa poolt ülevõtmise kord ja tervishoiuteenuse osutajatele makstava tasu arvutamise
metoodika” (edaspidi *määrus nr 2*) muudatused on ette valmistatud ravikindlustuse seaduse § 32
alusel. Eelnõu eesmärk on kehtestada Tervisekassas kindlustatud isikult tasu maksmise
kohustuse ülevõtmise korra ja tervishoiuteenuse osutajatele makstava tasu arvutamise metoodika
muudatused seoses perearstidele tasutavate tervishoiuteenuste paiknemise muutustega erinevate
fondide vahel, uute teenuste e-konsultatsioonide (pea- ja kaelakirurgia, endoproteesimine ning
radioloogia) võimaldamisega ja koolitervishoiuteenuse osutajale makstava lisatasu arvestamise
aluseks olevate hindamise kriteeriumide täpsustamisega. Lisaks laiendatakse tervishoiutöötajate
ringi, kelle suunamisel osutatud tervishoiutöötajaga võrdsustatud isiku poolt osutatud
tervishoiuteenuse eest Tervisekassa tasu maksmise kohustuse üle võtab.

Eelnõus esitatud määruste muudatused on heaks kiidetud Tervisekassa nõukogu 26. aprilli 2024.
a otsusega nr 19 Nimetatud otsusega tegi Tervisekassa nõukogu terviseministrile ettepaneku
määruse muudatuste kehtestamiseks.

1.2. Määruse ettevalmistajad

Eelnõu menetleja Sotsiaalministeeriumis on tervisesüsteemi arendamise osakonna nõunik
Pille Saar (pille.saar@sm.ee). Eelnõu juriidilise ekspertiisi on teinud õigusosakonna
õigusnõunik Susanna Jurs (susanna.jurs@sm.ee).

Määrus on ette valmistatud Tervisekassas. Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Tervisekassa:

- 1) raviteenuste osakonna juhataja Tiina Sats (tiina.sats@tervisekassa.ee);
- 2) raviteenuste osakonna peaspetsialistid/teenusejuhid:
 - Laura Johanna Tuisk (laurajohanna.tuisk@tervisekassa.ee);
 - Tanel Kaju (tanel.kaju@tervisekassa.ee);
 - Margit Savisaar (margit.savisaar@tervisekassa.ee);
- 3) partnersuhtluse osakonna peaspetsialistid/teenusejuhid:
 - Mari Kalbin (mari.kalbin@tervisekassa.ee);
 - Signe Borissov (signe.borissov@tervisekassa.ee);
- 4) õigus- ja teabehalduse osakonna jurist Katrina Koha (katrina.koha@tervisekassa.ee).

1.3. Märkused

Eelnõu ei ole seotud Euroopa Liidu õiguse rakendamisega.

Muudetakse määruse nr 1 RT I, 27.03.2024, 5 redaktsiooni ja määruse nr 2 RT I 27.03.2024, 8 redaktsiooni.

Eelnõu ei ole seotud isikuandmete töötlemisega isikuandmete kaitse üldmääruse tähenduses.

2. Määruse sisu ja võrdlev analüüs

Määrus koosneb kolmest paragrahvist ning määruse lisadest.

Paragrahvi 1 punktiga 1 muudetakse **määruse nr 1 § 17 lõikes 1** esitatud tabelis koodiga 11220 tähistatud teenuse „Vedu helikopteriga – 1 tund“ hinda ning eemaldatakse loetelust koodiga 11221 tähistatud teenus. Muudatus on tingitud 21. märtsil 2024. a jõustunud tervishoiuteenuste korraldamise seaduse §-st 16¹, millega loetakse PPA valduses oleva kopteriga sooritatav kiirabilend riikliku ülesande täitmiseks, mida rahastatakse tervishoiuteenuste loetelus kopteri kiirabilendude eest tasumise kohta sätestatud tingimustel ja korras. Tervisekassa tasub PPA-le kiirabilendude eest halduslepingu alusel tuginedes Tervisekassa tervishoiuteenuste loetelus kehtestatud hinnale ja kiirabibrigaadi pidajale PPA arvet ei esita. Juhul, kui PPA-l ei ole võimalik kiirabilendu teha, on kiirabibrigaadi pidajal õigus kasutada mõnd teist teenuse pakkujat ning Tervisekassa tasub selle eest koodiga 11220 tähistatud teenuse hinnas. Koodiga 11221 tähistatud teenus eemaldatakse loetelust, kuivõrd PPA lennukit kiirabilendudeks ei kasutata.

Paragrahvi 1 punktidega 2 ja 3 muudetakse **määruse 1 § 17 lõigete 2 ja 3** sõnastust seoses koodiga 11221 tähistatud veoteenuse eemaldamisega teenuste loetelust.

Paragrahvi 1 punktiga 4 täiendatakse **määruse nr 1 § 17 uue lõikega 3¹** ja sätestatakse, et kiirabibrigaadi pidaja ei tohi kodeerida koodiga 11220 tähistatud veoteenust kiirabiarvel juhul, kui veoteenust on osutanud PPA. Tervisekassa tasub osutatud veoteenuse eest PPA-le halduslepingu alusel otse.

Paragrahvi 1 punktiga 5 täiendatakse **määruse nr 1 4. peatükki uue paragrahviga 18¹** „Kiirabibrigaadi pidaja vastutuskindlustus.“ Muudatus tuleneb tervishoiuteenuse osutaja kohustusliku vastutuskindlustuse seaduse jõustumisest. Tervisekassa hüvitab kiirabibrigaadi pidajale kulu kuupõhiselt vastavalt kiirabibrigaadi pidaja poolt kohustusliku vastutuskindlustuse seaduse täitmiseks sõlmitud vastutuskindlustuslepingus toodud kindlustusmakse suurusele ühes kalendrikuus, kuid mitte enam kui lõikes 4 sätestatud piirmäära ulatuses. Tasumise eelduseks on, et kiirabibrigaadi pidaja esitab Tervisekassale lõikes 3 sätestatud informatsiooni.

Paragrahvi 1 punktiga 6 täiendatakse **määruse nr 1 § 19² lõikega 4** ja sätestatakse § 17 lõike 3¹ tagasiulatuva rakendumine. Seoses tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 16¹ jõustumisega 21. märtsil 2024. a ei esita PPA kiirabibrigaadi pidajatele arveid nimetatud kuupäevast tehtud kopteri kiirabilendude eest. Alates 21. märtsist 2024. a tehtud kopteri kiirabilendude eest tasub PPA-le Tervisekassa otse, lähtudes tervishoiuteenuste loetelus koodiga 3073 tähistatud veoteenuse piirhinnast.

Paragrahvi 2 punktidega 1, 4 ja 5 muudetakse **määruse nr 2 § 6 lõigetes 1, 5 ja 7** toodud tervishoiuteenuste asukohti perearsti fondides.

Teenus koodiga 7011 (Massaažiseanss mõõdukate ja tugevate tsentraalsete või perifeersete pareesidega haigetele (kestus 30 min)) tõstetakse lõikest 1 lõikesse 7 (s.t uuringufondist teraapiafondi). Muudatuse eesmärk tõsta füsioterapeudi osutatavad teenused teraapiafondi.

Mikrobioloogilised uuringud (teenused koodidega 66500-66612) tõstetakse lõikest 1 lõikesse 5 (s.t uuringufondist tegevusfondi). Muudatuse eesmärk on laboriuuringute, mis aitavad tagada antimikroobsete ja -mükootiliste preparaatide parema efektiivsuse ravi määramisel, tegemist mahulise piiranguta tegevusfondist.

Teenused 7940, 7947 ja 7969 tõstetakse lõikest 1 lõikesse 5 (s.t uuringufondist tegevusfondi). Muudatuse eesmärk on tervisekeskuses ämmaemanda pakutavate teenuste osutamise motiveerimine, et enamad patsiendid saaks vajalikud tugispetsialistide teenused esmatasandil. Muudatused on kooskõlastatud Eesti Perearstide Seltsiga.

Paragrahvi 2 punktiga 2 muudetakse **määruse nr 2 § 6 lõike 4** sõnastust ja sellesse lisatakse võimalus suunata patsient pea- ja kaelakirurgia, radioloogia ja endoproteesimise e-konsultatsioonile. Täiendus on seotud tervishoiuteenuste loetelu muudatusega. Määrusele lisatakse sellekohased lisad 66-68.

Paragrahvi 2 punktiga 3 täiendatakse **määruse nr 2 § 6 lõikega 4²** ja lisatakse võimalus tasuda perearstile raviarvete esitamisel täiendavalt kompuutertomograafiliste ja magnetresonants-tomograafiliste uuringute eest, mille vajadus on leidnud kinnitust radioloogile tehtud e-konsultatsiooni vastuses. Uuringute nimekiri, mille eest perearstile tasutakse, on toodud määruse lisas 67.

Iseseisev radioloogia e-konsultatsiooni teenus võimaldab perearstil vajadusel küsida radioloogi arvamust ja nõuannet patsiendile sobivaima radioloogilise uuringumeetodi osas. Kui perearst suunab oma patsiendi radioloogilisele uuringule, ei ole hetkel radioloogil võimalik mittedobiva uuringu korral soovitada perearstile õiget ja diagnostikaks paremini sobivat uuringut. E-konsultatsioonile vastates saab radioloog erineva uuringu diagnostilist kasulikkust/väärtust kirjeldada ja ka edaspidisteks sarnasteks olukordadeks soovitusi jagada.

Projektis osalemine aitab parandada perearstide ja eriarstide vahelist koostööd ning suurendab teadlikust erinevat uuringute osas. E-konsultatsiooni rakendamise tingimused, seisundid mille korral patsient suunata ja millal mitte ning saatekirja ja selle vastuse nõuded on kokku lepitud Eesti Perearstide Seltsi ja Eesti Radioloogide Seltsi vahel.

Paragrahvi 2 punktiga 6 muudetakse **määruse nr 2 § 8¹ lõikes 3** esitatud tabeli sõnastust ja laiendatakse koodiga 9049 tähistatud teenuse vanusegruppi varasema 12-aastaste asemel 12-14-aastastega. Muudatuse aluseks on alates 01.02.2024 kehtima hakanud riiklik immuniseerimiskava, mille alusel vaktsineeritakse HPV vastu 12-14-aastaseid noori. Tulemustasu arvestuses arvestatakse 2024/25 õppeaastal tüdrukute HPV vaktsineerimised.

Paragrahvi 2 punktiga 7 täiendatakse **määruse nr 2 § 8¹ lõikega 3¹**, millega luuakse 2024/25 õppeaastaks jälgimise indikaator „12-14 aastaste poiste HPV vastane vaktsineerimine“. Poiste HPV vaktsineerimine lisati riiklikku immuniseerimiskavasse 1. veebruarist 2024. a. Kuna puudub teadmine, kuidas antud teenus lastevanemate poolt vastu võetakse, jälgib Tervisekassa õppeaastal 2024/25, milliseks kujuneb poiste HPV vaktsineerimise hõlmatus. Selle tulemusel planeerib Tervisekassa edasisi tegevusi ning alates 2025/26 õppeaastast seab tulemustasu saavutamiseks vajaliku piirmäära. Muudatused on kooskõlastatud Eesti Õdede Liiduga ning Terviseõenduse seltsingu kooliõenduse valdkonna juhtidega.

Paragrahvi 2 punktiga 8 muudetakse **määruse nr 2 § 12⁴ lõike 1** sõnastust ja viidatud lisade loetelu täiendatakse lisadega 66-68.

Paragrahvi 2 punktiga 9 muudetakse **määruse nr 2 § 12⁵ lõike 1** sõnastust laiendatakse tervishoiutöötajate ringi, kelle suunamisel osutatud tervishoiutöötajaga võrdsustatud isiku poolt osutatud tervishoiuteenuse eest Tervisekassa tasu maksmise kohustuse üle võtab. Kui seni tasus Tervisekassa vaid perearsti või nimistut teenindava arsti suunamisel osutatud teenuste eest, siis edaspidi võib tervishoiutöötajaga võrdsustatud isiku, s.o logopeedi, füsioterapeudi ja psühholoogi teenusele suunata arst erialast olenemata. Muudatuse eesmärk on tagada patsiendile sujuvam teekond vajaminevale teenusele. Optimeerimaks perearsti administratiivset koormust on mõistlik, et ka eriarstiabis töötava eriarsti poolt hinnatud meditsiinilisel vajadusel on patsiendil võimalus saatekirjaga pöörduda vajaminevale iseseivale tervishoiutöötajaga võrdustatud isiku teenusele.

Paragrahvi 2 punktidega 10 ja 11 sõnastatakse määruses olevad standardid soovituslikeks. Tegemist on üldiselt teada olevate standarditega, mille kasutamine on juurdunud ning mida kasutatakse ka edaspidi. Kuid ei ole põhjust neid kohustuslikena nõuda.

Paragrahvi 2 punktiga 12 muudetakse määruse lisasid 3 ja 15 tulenevalt tervishoiuteenuste loetelu muudatustest.

Paragrahvi 2 punktidega 13-15 täiendatakse määrust lisadega 66–68.

Paragrahvis 3 sätestatakse määruse jõustumine 1. juulil 2024. a.

Määruse eelnõul on viis lisa, milles on esitatud määruse lisad 3 ja 15 uues sõnastuses ning uued lisad 66–68.

3. Määruse vastavus Euroopa Liidu õigusele

Määrusel puudub seos Euroopa Liidu õigusega ning eelnõu ettevalmistamisel ei ole aluseks võetud teiste riikide õigusakte.

4. Määruse mõjud

Määruse muudatused on kas redaktsioonilised või vahetult seotud 2024. aasta 1. juulil kehtima hakkava tervishoiuteenuste loetelu muudatustega, kehtestades Tervisekassale täiendavaid tingimusi tasu maksmise kohustuse ülevõtmiseks.

5. Määruse rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse muudatustega kaasnevad kulutused on välja toodud alljärgnevas tabelis.

Tabel 1. Tervishoiuteenuste loetelu muudatuste kogumõju 2024. aastaks, miljonit eurot

Muudatus	Lisakulu al juuli 2024 (6 kuud)
Haiglaravimite muudatused	0,18
Vastutuskindlustus	2,50
Perearstiabi muudatused	0,10
Digikliiniku teenused	0,07
Juhtprojekt rollide ümberjaotamiseks esmatasandi tervisekeskustes	0,03
PPA kiirabilennud	0,64
Kokku	3,42

Kuluga on arvestatud Tervisekassa eelarves. Riigieelarvele täiendavat kulu ei teki.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. juulil 2024. a.

7. Määruse koostööstamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse koostööstamiseks Rahandusministeeriumile, Siseministeeriumile, Kliimaministeeriumile ning arvamuse avaldamiseks Politsei ja Piirivalveametile, Tervisekassale, Terviseametile, Eesti Haiglate Liidule, Eesti Eratervishoiuasutuse Liidule, Eesti Arstide Liidule, Eesti Hambaarstide Liidule, Eesti Õdede Liidule, Eesti Ämmaemandate Ühingule, Eesti Perearstide Seltsile ja Eesti Kindlustusseltside Liidule.

